

Program wychowawczo-profilaktyczny
Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. Józefa Kluzy
w Krakowie
do realizacji w roku szkolnym 2025/2026

CELE PROGRAMU

Zadania do realizacji w procesie wychowania i kształcenia uczniów zostały zgrupowane w trzech blokach tematycznych **Pamięć – Tożsamość – Odpowiedzialność** zgodnie z ideą wychowania przez sztukę. Szkoła stawia sobie za cel pomoc w kształtowaniu osobowości młodego człowieka, postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie, uwzględniając **całościowy rozwój ucznia** – w którym edukacja towarzyszy mu w rozwoju fizycznym, psychicznym, społecznym i duchowym. Celem programu jest przekazywanie treści w procesie wychowania uczniów odbywającym się w ramach zajęć edukacyjnych na terenie PLSP jak i poza szkołą, podczas wycieczek oraz plenerów.

PAMIĘĆ

Treści mają na celu uświadomienie roli przeszłości w tworzeniu i określaniu własnej tożsamości, będącej sumą przeżyć, marzeń o przyszłości; kształtowanej przez wspólną pamięć dziejową i kulturową, doświadczenia i tradycje; wreszcie członka wspólnoty narodowej, dla której ważna jest świadomość ciągłości tradycji, symboli, języka, kultury, obyczajów, umiłowania ojczystego krajobrazu. Środkiem osiągania wyznaczonych celów jest przypominanie uczniom przeszłości państwa, narodu, społeczności szkolnej, ukazywanie wzorców osobowych; wskazywanie istotnych wartości; uświadamianie źródeł zasad i treści wychowawczo edukacyjnych w codzienności szkolnej. Efektem działań wychowawczych ma być ukształtowanie postawy człowieka świadomie czerpiącego wiedzę i budującego swoją tożsamość w oparciu o dziedzictwo kulturowe.

TOŻSAMOŚĆ

Treści wychowawcze związane z pojęciem tożsamości mają na celu pomóc młodemu człowiekowi w kształtowaniu własnej osobowości w kontekście przynależności do środowiska artystycznego, wspólnoty narodowej, społeczeństwa obywatelskiego; rozpoznawaniu własnych potrzeb i dojrzewaniu do podejmowania ról społecznych. Ważnym elementem jest zwrócenie uwagi na historię i dorobek kulturowy szkoły, miejsca które zapewnia ciągłość pokoleń artystów. Środkiem osiągania wyznaczonych celów jest wspieranie ucznia w procesie edukacji odkrywania swoich uzdolnień i możliwości oraz umożliwienie ich rozwoju. Efektem działań wychowawczych ma być ukształtowanie człowieka w poczuciu przywiązania do narodu i ojczyzny, przygotowanego do bycia artystą, służącego idei piękna, dobra i prawdy, współtworzącego dziedzictwo sztuk pięknych i kultury.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Treści wychowawcze związane z pojęciem odpowiedzialności mają na celu przygotowanie ucznia do dorosłego życia, pełnienia obowiązków wyznaczonych przez role społeczne. Środkiem osiągania wyznaczonych celów jest uświadamianie uczniom ich miejsca i roli w szkole, społeczności lokalnej, wspólnocie narodowej i społeczeństwie obywatelskim oraz proponowanie różnych form aktywności przygotowującej do samodzielnego podejmowania decyzji i odpowiedzialności w życiu dorosłym. Efektem działań wychowawczych ma być kształtowanie postaw odpowiedzialności za podejmowanie działania, szacunek do prawa i instytucji państwowych oraz mądrego i odważnego podejmowania aktywności w życiu społecznym, kulturalnym i osobistym.

TREŚCI PROGRAMOWE

1. **Szkolenie BHP dla uczniów**; w ramach troski o bezpieczeństwo uczniów w bieżącym roku szkolnym zostanie przeprowadzone szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Celem szkolenia będzie wyposażenie młodzieży w praktyczną wiedzę dotyczącą zasad bezpiecznego funkcjonowania w przestrzeni szkolnej i poza nią, a także uświadomienie odpowiedzialności za zdrowie własne i innych. Szkolenie będzie miało charakter praktyczno-edukacyjny i zostanie przeprowadzone przez specjalistów z zakresu BHP. Dodatkowym elementem szkolenia będzie **wprowadzenie zagadnień związanych z ochroną cywilną oraz nauką procedur zachowania w sytuacjach kryzysowych**, takich jak pożar, zagrożenie chemiczne, ewakuacja czy klęski żywiołowe. Dzięki temu, uczniowie nabędą umiejętności, które mogą okazać się niezbędne zarówno w środowisku szkolnym, jak i w życiu codziennym.
2. Kontynuowane będą **działania dotyczące zapewnienia uczniom bezpieczeństwa zarówno fizycznego, jak i psychicznego**. Sytuacja społeczno-polityczna, w tym wydarzenia rozgrywane się za wschodnią granicą Polski, a także wyzwania współczesnego świata, mogą być dla młodzieży źródłem napięć oraz zachowań ryzykownych. Dlatego też w bieżącym roku szkolnym podejmowane będą intensywne działania wychowawcze i profilaktyczne, mające na celu bezpieczne przeprowadzenie uczniów przez ten trudny okres. Realizacja tego celu odbywać się będzie na wszystkich płaszczyznach aktywności ucznia – podczas zajęć z wychowawcą, lekcji ogólnokształcących i artystycznych, spotkań społeczności szkolnej (apele, warsztaty, akcje integracyjne).
3. Jednym z najważniejszych zadań wychowawczych pozostaje **integracja zespołów klasowych**, tak aby młodzież mogła odczuwać wsparcie zarówno ze strony nauczycieli, jak i rówieśników. Sprzyjać temu będą organizowane w szkole wydarzenia (Dzień Francuski, Dzień Angielski) oraz wspólne wyjścia kulturalne oraz krótkie wycieczki klasowe, które nie tylko zintegrują zespoły, ale także pozwolą uczniom budować więzi oparte na zaufaniu i wzajemnej odpowiedzialności.
4. Zgodnie z zaleceniami Centrum Edukacji Artystycznej oraz priorytetami Ministerstwa Edukacji na rok 2025/2026, **kontynuowane będą działania w obszarze dbania o kondycję psychiczną i przeciwdziałanie autodestrukcyjnych zachowań młodzieży**, jak również intensywna profilaktyka zachowań ryzykownych, w tym używania substancji psychoaktywnych. **Szczególne uwagę zwrócimy na edukację dotyczącą higieny cyfrowej i świadomego korzystania z mediów społecznościowych, aby uczniowie rozwijali umiejętność krytycznej analizy informacji oraz potrafili zachować równowagę między światem realnym a wirtualnym.**
5. Kolejnym elementem działań wychowawczych będzie **uwrażliwienie uczniów na problem wykluczenia społecznego, szczególnie osób bezdomnych, seniorów i osób zmagających się z chorobami psychicznymi**. Organizując wizyty w miejscach takich jak Przytulisko im. Brata Alberta, Dom Opieki Społecznej im. Helclów czy Pensjonat Pan Cogito, chcemy kształtować wrażliwość społeczną i empatię, a także pokazywać, że każdy człowiek, niezależnie od swojej sytuacji życiowej, posiada wartość i historię wartą poznania.

6. **Patronami roku kalendarzowego 2026** są m.in. Stanisław Staszic, Miasto Gdynia, Robotnicze Protesty Czerwca 1976, Andrzej Wajda, Jerzy Giedroyc i Matka Elżbieta Róża Czacka. W związku z tym, w szkole podjęte zostaną działania mające na celu upamiętnienie oraz zapoznanie uczniów z sylwetkami Patronów 2026 roku, ich dorobkiem i wkładem w kulturę, naukę oraz życie społeczne Polski.
7. Ważnym elementem w pracy wychowawczej szkoły jest **utrzymanie kontaktów z innymi szkołami artystycznymi**, dzięki czemu jest możliwa wymiana doświadczeń artystycznych.

W ramach tzw. *Karty klasy* czyli harmonogramu działań wychowawczych podejmowanych zgodnie z Programem Wychowawczym i Profilaktycznym Szkoły realizowanym w trzech obszarach tematycznych:

Pamięć- Tożsamość – Odpowiedzialność odpowiednio zaplanowane zostało:

1. W obszarze **Pamięć** umieściliśmy miejsca do odwiedzenia przez naszych uczniów podczas wyjść klasowych, wycieczek i plenerów, tematycznie powiązane z programem zajęć historii sztuki, zaproponowane przez wychowawców klas w planach wychowawczych oraz miejsca o ważnym znaczeniu kulturowym w Krakowie i Polsce. Efektem podjętych działań będzie znajomość miejsca w którym się znaleźli, historii i dziedzictwa kulturowego Krakowa, Małopolski i wybranych regionów kraju. Poznawanie miejsc pamięci narodowej i związanych z nimi osób, które odegrały istotną rolę w kształtowaniu historii Polski. Wizyty w miejscach ważnych z punktu widzenia historii mają na celu także, pokazanie młodzieży jaką rolę pełnią obecnie w życiu społecznym Krakowa.
2. W obszarze **Tożsamość** zawarliśmy działania związane z byciem aktywnym uczniem Szkoły, na rzecz organizacji imprez szkolnych, Samorządu Szkolnego, poznawania historii Szkoły i jej patronów, integracji społeczności szkolnej, udziału w Międzyszkolnym Przeglądzie/Konkursie Artystycznym oraz spotkań z absolwentami. Ważnym tematem znajdującym miejsce w tym obszarze jest zdobywanie wiedzy na temat niepodległości Polski, roli artysty we współczesnym świecie oraz Wielkich Polaków i ich wybitnych osiągnięć. Ponadto wdrożenie uczniów do świadomego uczestnictwa w kulturze będzie realizowane poprzez udział w spektaklach teatralnych, operowych i koncertach. Uwzględniając wytyczne na rok szkolny **2025/2026**, w działaniach tego obszaru znajdzie się także:
 - rozwijanie **świadomości obywatelskiej** poprzez kształtowanie postaw odpowiedzialności społecznej, solidarności i patriotyzmu;
 - wzmacnianie umiejętności krytycznego odbioru informacji oraz dbałości o **higienę cyfrową**, co pozwoli uczniom świadomie i bezpiecznie korzystać z nowych technologii;
 - budowanie postaw odpowiedzialności za własny rozwój edukacyjny i zawodowy poprzez elementy **doradztwa zawodowego**, które przygotowują młodzież do świadomego wyboru ścieżki artystycznej i zawodowej;
 - upamiętnienie Patronów Roku 2026 poprzez projekty artystyczne i edukacyjne przybliżające uczniom ich sylwetki i dorobek.

W wyniku tych działań uczeń dostrzeże potrzebę aktywności w życiu społecznym, rozwinie swoje umiejętności społeczne, nauczy się krytycznego i odpowiedzialnego korzystania z narzędzi współczesnego świata oraz zrozumie możliwość realnego wpływu – zarówno poprzez własne działania, jak i twórczość artystyczną – na otaczającą rzeczywistość.

3. W obszarze **Odpowiedzialność** zostały umieszczone zadania prowadzone w formie szkoleń, warsztatów i spotkań, dotyczących działań proekologicznych oraz profilaktycznych, mających na celu uświadomienie zagrożeń współczesnego świata. Ważnym elementem refleksji w tym obszarze jest pytanie o siłę oddziaływania sztuki i rolę artysty we współczesnym świecie. Czy twórca, poprzez swoją działalność

artystyczną, ma realną możliwość wpływania na rzeczywistość, kształtowania postaw społecznych i inspirowania do zmiany? Dyskusje te będą prowadzone w kontekście odpowiedzialności artysty za własną wypowiedź artystyczną, a także nad tym, jak sztuka może stać się narzędziem budowania świadomości, solidarności i odpowiedzialności za wspólne dobro.

W roku szkolnym **2025/2026** kontynuowana będzie współpraca ze Stowarzyszeniem Instytut Literacki „Kultura” w Maisons-Laffitte pod Paryżem oraz ze Szkołą Polską im. Adama Mickiewicza przy Ambasadzie RP w Paryżu. Celem jest zwrócenie uwagi na losy i przypomnienie aktywności **Józefa Czapskiego** w obszarach kultury, literatury i działalności społecznej, a także innych twórców Instytutu „Kultura”, wśród których szczególne miejsce zajmują: **Jerzy Giedroyc** – redaktor i twórca miesięcznika *Kultura*, **Zofia Hertz** i **Zygmunt Hertz** – współpracownicy i opiekunowie Instytutu, a także inni autorzy związani z „Kulturą” i emigracją niepodległościową. Kontynuując idee powstania w naszej szkole konkursu **PEJZAŻ LUDZKI**, chcemy przybliżyć uczniom postaci, które poprzez swoją działalność artystyczną, literacką i publicystyczną realnie wpływały na kształtowanie myśli i świadomości Polaków na emigracji oraz w kraju. Zadania dotyczące poznania praw osób nieletnich, praw i obowiązków ucznia, przepisów BHP, praw i obowiązków człowieka pełnoletniego, odpowiedzialności za młodszych kolegów, a także obowiązków związanych z działaniem Samorządu Uczniowskiego.

Efektom tych działań będzie wzmacnianie mocnych stron uczniów, kształtowanie świadomych postaw prozdrowotnych, prospołecznych, przygotowanie do odpowiedzialnego, samodzielnego działania. Umiejętność planowania własnego rozwoju, szacunku do pracy własnej i innych, odpowiedzialności za swoje zdrowie i życie.

Szczegółowy program działań wychowawczych wynikający z Karty Klas.

1. Uczniowie klas 1

- Ślubowanie uczniów pierwszych klas
- Uczniowie zostaną zapoznani z przepisami BHP w pracowniach artystycznych, a także zasadami obowiązującymi podczas wycieczek szkolnych;
- Zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami. Przedstawienie zasad regulaminu dotyczących stroju, zachowania się w oficjalnych sytuacjach podczas uroczystości szkolnych oraz państwowych
- Dokonanie wyboru Samorządu Klasowego, wyboru przedstawicieli klasy do Samorządu Uczniowskiego, omówienie obowiązków związane z pełnieniem tych funkcji;
- Integracja klasy i udział w warsztatach/spotkaniach dotyczących komunikacji interpersonalnej(z wychowawcą i pedagogiem szkolnym);
- Zwiedzanie z oprowadzaniem po wystawie pt. „Chełmoński” w MNK Kraków
- Zapoznanie z dzielnicą Zwierzyńiec; czyli Kopiec Tadeusza Kościuszki i Józefa Piłsudskiego, Wzgórze Św. Bronisławy, Klasztor Sióstr Norbertanek i Plac na Stawach. Uczniowie zapoznają się ze zwyczajami i tradycjami, np. pochodem Lajkonika czy konkursem Szopek Krakowskich, których wieloletni, znani twórcy wywodzą się ze Zwierzyńca;
- Prezentacja kolekcji zgromadzonej w szkolnej Galerii, oraz przybliżenie sylwetek ich twórców;

- Przybliżenie sylwetek patronów roku 2026;
- Poznanie miejsc pochówku osób zasłużonych dla kultury polskiej oraz nauczycieli PLSP- wartość artystyczna i zabytkowa Cmentarzy Salwatorskiego oraz Rakowickiego;
- Stare Miasto w Krakowie; wieża ratuszowa, sukiennice, Muzeum Historyczne Miasta Krakowa oddział w pałacu Krzysztofora- wystawa stała o mieście
- Galeria Wielkich Polaków w Parku Jordana;
- Zwiedzenie oddziałów Muzeum Narodowego w Krakowie: galerie w Gmachu Głównym Muzeum, Muzeum Czapskich oraz Pawilon Czapskiego, Muzeum i Bibliotekę Czartoryskich, Pałac Erazma Ciołka, Dom Mehoffera, Kamienicę Szolajskich oraz Ratusz, będący częścią Muzeum Historycznego m. Krakowa i Galerię w Sukiennicach;
- Sanktuarium Maryjne i Klasztor Ojców Bernardynów w Kalwarii Zebrzydowskiej- jednodniowa wycieczka
- Plener stacjonarny w Krakowie
- Wycieczki do wybranych miejscowości o walorach kulturowych Krakowa i okolic w ramach wędrówek szlakiem architektury drewnianej;

2. Uczniowie klasy 2.

- Pomoc przy organizacji ślubowania klas pierwszych;
- Zapoznanie uczniów z historią Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie oraz Związku Polskich Artystów Plastyków w Pałacu Sztuki, warsztaty oraz zwiedzanie Bunkra Sztuki;
- Szkolenie z zasad z savoir-vivre;
- Zamek na Wawelu, architektura oraz wystawy stałe; sztuka romańska i gotycka;
- Zwiedzanie Opactwa Benedyktynów w Tyńcu oraz Opactwa Cystersów w Mogile;
- Zwiedzanie Pałacu biskupa Erazma Ciołka;
- Zwiedzanie Zamku w Pieskowej Skale;
- Zwiedzanie z oprowadzaniem po wystawie pt. „Chełmoński” w MNK Kraków
- Przybliżenie sylwetek patronów roku 2026;
- Zapoznanie uczniów z działalnością Przytuliska dla bezdomnych mężczyzn im. Brata Alberta na Kazimierzu oraz Stowarzyszenia Dzieła Pomocy Ojca Pio;
- Wycieczka do Warszawy z noclegiem; wystawy czasowe, Muzeum Narodowe, Zachęta- Narodowa Galeria Sztuki, Zamek Ujazdowski, Łazienki, Muzeum Powstania Warszawskiego, Muzeum Historii Żydów Polskich Polin;
- Plener w Jarosławiu lub Sandomierzu

- Współczesna architektura obiektów znajdujących się w przestrzeni Bulwarów Wiślanych (Mangha, ICE, Cricoteca);
- Spotkania z absolwentami PLSP im. J. Kluzy w Krakowie;

3. Uczniowie klas 3.

- Współorganizacja Dni Otwartych szkoły;
- Aktywny udział w pracach Samorządu Szkolnego- działania na rzecz promocji szkoły;
- Wyjazdy do Liceów Plastycznych (Zakopane, Katowice, Kielce, Gdynia);
- Wycieczka do Katowic- (Muzeum Śląskie, Nikiszowiec, NOSPR, Centrum Kongresowe, Spodek, Kościół Zesłania Ducha Świętego w Tychach);
- Zwiedzanie miejsc związanych z twórczością Jerzego Nowosielskiego (Cerkiew Prawosławna Zaśnięcia Matki Bożej w Krakowie, Kościół Niepokalanego Poczęcia NMP na Azorach w Krakowie, Kościół Zesłania Ducha Świętego w Tychach)
- Zwiedzanie z oprowadzaniem po wystawie pt. „Chełmoński” w MNK Kraków
- Plener malarski w miejscowości nad morzem (Władysławowo, Chłapowo, Gdańsk-Oliwa, Gdynia- obowiązkowo)
- Przybliżenie sylwetek patronów roku 2026;
- Zapoznanie ze sztuką i architekturą Dolnego Śląska; wycieczka do Wrocławia;
- Zwiedzanie Muzeum Wyspiańskiego;
- Wyjście do pracowni Olgi Boznańskiej na ul. Piłsudskiego
- Zapoznanie uczniów z architekturą Teodora Talowskiego- spacer z oprowadzaniem
- Udział w warsztatach/spotkaniach na temat profilaktyki uzależnień
- Spotkania z absolwentami PLSP im. J. Kluzy w Krakowie;

4. Uczniowie klas 4.

- Uczestnictwo w Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym organizowanym przez Centrum Edukacji Artystycznej
- Szkolenie z prawa autorskiego
- Zajęcia na temat odpowiedzialnego reprezentowania szkoły podczas przeglądów, konkursów, plenerów, prezentowania właściwej postawy wobec twórczości artystycznej i podejścia do pracy twórczej.
- Zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami pełnoletniego ucznia PLSP oraz zwrócenie uwagi na odpowiedzialność za młodszych uczniów szkoły
- Prawa i obowiązki osoby pełnoletniej; w tym obowiązku obywatelskie

- Szkolenie dotyczące preorientacji zawodowej;
- Przybliżenie sylwetek patronów roku 2026;
- Wyjścia do muzeów; Fabryka Schindlera w Krakowie, Muzeum Nowej Huty;
- Zapoznanie uczniów z architekturą Nowej Huty, Podgórze, Płaszowa (zwiedzanie z przewodnikiem)
- Zwiedzanie z oprowadzaniem po wystawie pt. „Chełmoński” w MNK Kraków
- Realizacja murali w salach szkolnych na 1 piętrze w PLSP im. J. Kluzy w Krakowie
- Wyjazd do Łodzi; MS1, MS2, Festiwal Designu (maj)
- Wyjścia na ASP; zapoznanie z warsztatem artysty; prezentacja przez prowadzącego pracownię
- Zapoznanie uczniów z działalnością Domu Opieki Społecznej im. Helclów
- Wyjazd do Miejsca Pamięci w Auschwitz-Birkenau oraz do Franciszkańskiego Centrum w Harmężach; zapoznanie z pracami Mariana Kołodzieja prezentowanymi na wystawie pt. „Klisze Pamięci. Labirynty.”
- Wyjazd naukowy do Wiednia- z noclegiem, dwu lub trzy dniowy
- Plener w formie warsztatów organizowanych w szkole
- Współorganizacja uroczystości pożegnania absolwentów z klas 5;
- Spotkania z absolwentami PLSP im. J. Kluzy w Krakowie;

5. Uczniowie klas 5.

- Wyjście do Muzeum sztuki współczesnej MOCAR (wystawy czasowe)
- Wyjście do Muzeum Fotografii MUFO- oddziały na ul. Rakowickiej i Józefitów
- Zapoznanie z działalnością ZPAP w Krakowie; galeria Pryzmat;
- Wyjście do prywatnych galerii sztuki: Galeria Starmach, Zderzak,
- Zwiedzanie z oprowadzaniem po wystawie pt. „Chełmoński” w MNK Kraków
- Spotkania z absolwentami PLSP im. J. Kluzy w Krakowie;
- Egzaminy dyplomowy oraz maturalne; dobre przygotowanie do nich jako ważny etap planowania dorosłego życia;
- Poznanie zasad polskiego prawa, odpowiedzialności obywatelskiej;
- Przybliżenie sylwetek patronów roku 2026
- Szkolenie dotyczące preorientacji zawodowej;
- Szkolenie z prawa autorskiego;

- Zasady kultury wypowiedzi artystycznej;
- Planowanie własnego rozwoju artystycznego jako sposobu odpowiedzialnej komunikacji artysty ze światem;
- Nauka szacunku do pracy własnej i innych oraz do jej wytworów;
- Prezentacja prac dyplomowych na wystawie w Pałacu Sztuki

Szkolny Program Profilaktyczny

I. Podstawa programowa Szkolnego Programu Profilaktycznego - Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 14 sierpnia 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego.

Ustawa o systemie oświaty oraz powyższe rozporządzenie nakłada na szkołę obowiązek kształtowania u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie. Do jej podstawowych zadań należy wszechstronny rozwój każdego ucznia, w tym kształtowanie:

- osobowości, w oparciu o uniwersalne wartości, którymi warto kierować się w życiu, respektujące wszystkie prawa człowieka w wymiarze indywidualnym, jak i zbiorowym takie jak prawda, dobro, piękno, wzajemny szacunek, tolerancja, świadomość własnej wartości i poczucie ludzkiej godności.
- postaw sprzyjających rozwojowi indywidualnemu i społecznemu uczniów takich jak: uczciwość, odpowiedzialność, kultura osobista, kreatywność, przedsiębiorczość, gotowość do podejmowania inicjatyw oraz pracy zespołowej.
- postaw obywatelskich uczniów, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu oraz poszanowania innych kultur i tradycji oraz bezwzględnego zapobiegania wszelkiej dyskryminacji. Szkoła oraz poszczególni nauczyciele podejmują działania mające na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości.

II. Założenia merytoryczne Programu Profilaktycznego:

Profilaktyka uznawana jest za ogół działań zapobiegających niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się ludzi. Obejmuje eliminację lub redukcję czynników ryzyka oraz wzmacnianie czynników chroniących. Szkolny program profilaktyczny jako obowiązujący we wszystkich placówkach projekt systemowych rozwiązań w środowisku szkolnym ma na celu:

- wspomaganie ucznia w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- ograniczenie i likwidowanie czynników ryzyka (jednostkowych, rodzinnych, rówieśniczych, szkolnych i środowiskowych), które zaburzają prawidłowy rozwój ucznia i dezorganizują jego zdrowy styl życia;
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi ucznia i jego zdrowemu życiu.

Od wielu lat w Programie Profilaktycznym Szkoły znajdują się działania, prelekcje, warsztaty i szkolenia poruszające tematykę profilaktyki uzależnień, ujęte również w zadaniach opisanych w „Karcie Klasy”. W latach ubiegłych zgodnie z zaleceniami MKiDN zostały zintensyfikowane działania dotyczące wiedzy o zagrożeniach wynikających z używania dopalaczy lub innych środków uzależniających o podobnym działaniu. Ewaluacja tych działań wykazała, że przedsięwzięte środki poszerzyły wiedzę o zagrożeniach zarówno wśród

rodziców jak i uczniów. W roku szkolnym 2025/2026 również zostaną przeprowadzone szkolenia poruszające w/w zagadnienia.

Zgodnie z zaleceniami Centrum Edukacji Artystycznej, zostanie przeprowadzona kampanię Ministerstwa Cyfryzacji i NASK „Nie zgub dziecka w sieci”, dzięki której rodzice nabędą umiejętności utrzymywania kontaktu ze swoim dzieckiem, które zapobiega zachowaniom ryzykownym.

Następnym obszarem, który został umieszczony w Programie Profilaktycznym PLSP w Krakowie to sprawa umiejętnego zachowania bezpieczeństwa nad wodą podczas wakacji. Katastrofalna liczba utonięć odnotowywana podczas wakacji wskazuje na celowość poruszenia tej tematyki. W te działania prócz wychowawców, włączą się nauczyciele WF- u uświadamiając podczas zajęć zasady bezpiecznego wypoczynku i stosowania się do ogólnoprzyjętych zasad BHP. Szkolenia z tego tematu planowane są pod koniec roku szkolnego w okresie przedwakacyjnym.

W obszarze profilaktyki pojawi się także tematyka cyberprzemocy i zachowania prywatności w internecie jako szkolenie lub warsztaty, które na stałe są umieszczone w zadaniach wychowawczych w bloku *Odpowiedzialność*. Podejmowane tematy będą miały na celu wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.

III. Treści Szkolnego Programu Profilaktycznego na rok szkolny 2025/2026

1. **Klasy 1.** poznają prawa i obowiązki ucznia PLSP i zapoznają się ze Statutem Szkoły. Poznają zasady odpowiedniego stroju i zachowania w oficjalnych sytuacjach. Podczas lekcji z wychowawcą uczniowie będą poznawać funkcjonowanie instytucji publicznej na przykładzie struktur szkoły.

Klasy realizować będą następujące spotkania ze specjalistami z instytucji zewnętrznych:

- profilaktyka antynarkotykowa ze szczególnym uwzględnieniem tematyki tzw. dopalaczy i innych podobnie działających substancji;
- spotkanie z policjantem lub prawnikiem na temat przepisów prawa wobec nieletnich;
- zajęcia związane z bezpiecznym poruszaniem się w ruchu drogowym;
- Szkolenie BHP

W pierwszym semestrze odbędą się zajęcia integracyjne z wychowawcą i pedagogiem szkolnym podczas wycieczki klasowej.

2. **Klasy 2.** na zajęciach z wychowawcą i pedagogiem szkolnym, podczas wyjazdów, wycieczek i organizacji uroczystości szkolnych, uczniowie będą kształtowane postawy odpowiedzialności za własne życie i zdrowie, a także innych uczniów. W czasie zajęć z wychowawcą, a także podczas pozostałych lekcji, nauczyciele będą zwracać uwagę uczniów na krytyczne podejście do mechanizmów kultury masowej i problematykę związaną z manipulacją w mediach. Podczas zajęć, ważny będzie aspekt uświadamiania uczniów na temat zagrożeń współczesnego świata oraz zaznajamianie ich z nazwami i adresami instytucji pomocowych.

Klasy realizować będą spotkania ze specjalistami z instytucji zewnętrznych dotyczące:

- zaburzeń w odżywianiu;
- szkolenie z savoir-vivre;
- trudności w radzeniu sobie ze stresem prowadzącym do zaburzeń depresyjnych;

- profilaktyki w nadużywaniu komputera i bezpieczeństwa w sieci Internetowej (cyberprzemoc);
- Zajęcia na temat bezpiecznej rekreacji i sportów wodnych;
- Szkolenie BHP

3. **Klasy 3.** podczas zajęć z wychowawcą i pedagogiem szkolnym będą rozwiązywane problemy integracyjne klasy, ze szczególnym uwzględnieniem wzajemnej pomocy koleżeńskiej, a także właściwych postaw wobec młodszych uczniów szkoły. Planowane jest również zapoznanie uczniów z zasadami stosownego ubioru podczas uroczystości, państwowych, szkolnych (DRESS CODE) oraz zwrócenie uwagi na umiejętność reprezentowania szkoły swoją postawą i zachowaniem.

Uczniowie realizować będą następujące spotkania ze specjalistami z instytucji zewnętrznych:

- Profilaktyka antyalkoholowa i sposoby na bezpieczne spędzanie czasu wolnego;
- Zagadnienia związane z odpowiedzialnością za własne działania w kontekście ekologicznym;
- Zajęcia uświadamiające występowanie grup psychomanipulacyjnych;
- Szkolenie BHP

4. **Klasy 4.** uczniowie będą na zajęciach z wychowawcą i pedagogiem szkolnym omawiać kwestie reprezentowania szkoły na przeglądach, plenerach i konkursach swoją postawą, podejściem do pracy i twórczości artystycznej.

Uczniowie realizować będą następujące spotkania ze specjalistami z instytucji zewnętrznych:

- Szkolenie z policjantem dotyczące praw i obowiązków człowieka pełnoletniego, w tym obowiązki obywatelskie
- Szkolenie BHP

Wychowawca omówi też prawa i obowiązki pełnoletniego ucznia PLSP i odpowiedzialność za młodszych uczniów szkoły. Podobnie jak w klasach młodszych, położony będzie nacisk na rozwiązywanie problemów integracyjnych klasy i stosowanie pomocy koleżeńskiej.

5. **Klasy 5.** w trakcie pracy z uczniami kładziony będzie nacisk na uświadamianie uczniom jak ważny jest szacunek do pracy własnej i innych oraz do jej wytworów. Poruszany będzie również temat związany z planowaniem własnego rozwoju artystycznego jako sposobu odpowiedzialnej komunikacji artysty ze światem.

Uczniowie realizować będą następujące spotkania ze specjalistami z instytucji zewnętrznych:

- spotkaniu ze specjalistą z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w zakresie doradztwa zawodowego

Wychowawcy klas, jak i nauczyciele pozostałych przedmiotów, będą starali się podkreślać, że dobre przygotowanie do egzaminu dyplomowego i maturalnego stanowi ważny etap planowania dorosłego życia. W tym kontekście planowane są również zajęcia przypominające zasady stosownego ubioru. Klasa weźmie udział w szkoleniu z prawa autorskiego.

6. W roku szkolnym 2025/2026 zorganizowane zostaną warsztaty dla nauczycieli, uczniów i ich prawnych opiekunów. Proponowana tematyka spotkań dla poszczególnych grup będzie następująca:

- Rodzice

- Jak rozmawiać z nastolatkiem;
- Wspieranie zdrowia psychicznego młodzieży- jak rozpoznawać pierwsze objawy spadku kondycji psychicznej i zaburzeń lękowych u młodzieży;
- Nastolatek w okresie buntu – jak budować dialog zamiast konfliktu- sztuka mediacji;
- Współpraca rodzic–nauczyciel–uczeń: jak razem działać dla dobra dziecka

- Uczniowie

- Jak wspomagać swoją motywację i usprawniać proces uczenia się i organizacji pracy.
- Jak porozumiewać się i komunikować z innymi
- Perfekcjonizm zaleta czy wada.
- Zrozumieć siebie- zrozumieć innych, o sztuce konstruktywnej komunikacji.
- Bezpieczeństwo w sieci i cyberkultura.
- „Co dzieje się w mojej głowie” – jak zrozumieć własny mózg i lepiej radzić sobie z emocjami.

- Nauczyciele

- Spadek kondycji psychicznej - jak rozpoznać symptomy u nastolatków;
- Spektrum Autyzmu u nastolatka; metody nauczania

IV. Osoby odpowiedzialne za realizację Szkolnego Programu Profilaktycznego i zakres ich kompetencji

1. Wszyscy nauczyciele:

- podnoszenie kwalifikacji zawodowych;
- dbanie o prawidłowy obieg informacji; czuwanie nad spójnością działań profilaktycznych i wychowawczych
- tworzenie atmosfery wsparcia w środowisku szkolnym

2. Wychowawcy:

- Integracja zespołu klasowego;
- Dbłość o poczucie bezpieczeństwa i akceptacja ucznia w klasie;
- Współpraca z rodzicami;
- Wyposażenie uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach;

3. Pedagog szkolny:

- Inspirowanie i wspieranie pracy wychowawców klas i nauczycieli;

- Koordynacja oddziaływań wychowawczych;
- Wspieranie uczniów w rozwiązywaniu trudności powstających na tle niepowodzeń szkolnych;
- Konfliktów rodzinnych i środowiskowych
- Wspieranie i poradnictwo dla rodziców.

4. Psycholog szkolny:

- Wspieranie pracy wychowawców klas i nauczycieli;
- Pomoc psychologiczna dla uczniów szkoły w postaci rozmów wspierających;
- Działania terapeutyczne i pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych uczniów;
- Konsultacje dla rodziców w sprawach wychowawczych;
- Poradnictwo dla rodziców.

Program profilaktyczno-wychowawczy Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. Józefa Kluzy w Krakowie w Krakowie na rok szkolny 2025/2026 został opracowany przez:

1. Marcin Malarecki, pedagog szkolny;
2. Agnieszka Kaniewska, psycholog szkolny;
3. Michał Stonawski, opiekun Samorządu Uczniowskiego
4. Zespół wychowawców klas: Magdalena Bartkowicz, Michał Dachowski, Tomasz Sławiński, Michał Zakrzewski, Paulina Ochman, Katarzyna Drozdowska, Artur Grabiec, Karolina Wilcan, Wojciech Zięba, Kazimierz Borkowski, Michał Żądło, Zbigniew Goliński

Wykaz aktów prawnych, uwzględnionych w programie wychowawczo-profilaktycznych.

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r., nr 78, poz. 483).
2. Konwencja o Prawach Dziecka (Dz.U. z 1991 r., nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (zaktualizowany tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r., poz. 737, z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 1991 r., nr 95, poz. 425 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz.U. z 1982 r., nr 3, poz. 19 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. 1995, nr 10, poz. 55 z późn. zm.).
7. Ustawa z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 1982, nr 35, poz. 230 z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005, nr 179, poz. 1485 z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2005, nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).
10. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz.U. 1994, nr 111, poz. 535 z późn. zm.).
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022 (Dz.U. 2017, poz. 458).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r., poz. 1249 z późn. zm.).
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2018 r., poz. 214).
14. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 20 maja 2025 r., zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i placówek artystycznych (Dz.U. 2025, poz. 671)
15. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 czerwca 2019r. w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1247).
16. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 30 października 2017 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki w szkołach artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne (Dz.U. 2017, poz. 2058).

17. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r., poz. 1591 z późn. zm.).
18. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2017 r., poz. 1578 z późn. zm.).
19. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1743).
20. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 5 listopada 2014 r. w sprawie ramowych statutów publicznych szkół i placówek artystycznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1646).
21. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2003, nr 6, poz. 69 z późn. zm.).
22. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 sierpnia 2016r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne szkoły i placówki artystyczne dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz.U. 2016, poz. 1375).